

ÓZDI HIRLAP.

VEGYESTARTALMÚ TÁRSADALMI HETILAP

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ár:
 Hónapra 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona
 Egyes szám ára 20 fillér.
 Nyilttér petit soronként 50 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadó-laptulajdonos
HERRMAN ISTVÁN

Szerkesztőség és kiadóhely:
 HERRMAN ISTVÁN KÖNYVNYOMDÁRÓZD.
 Ózd, Széchenyi u. 10. sz. házban.
 Hová a kéziratok, hirdetési- és előfizetési levelek?
 Kéziratok nem adama! is

Mentők a falun.

Falusi ember, aki a maga otthonában átélt egy-két katasztrófát, amely emberáldozatot követelt, ha a városba kerül, méltán irigykedhetik, amikor piros zászlós mentőkocsi robot végig az utcán, hogy gyors segílyt nyújtson valamelyik szerencsétlenül járt embertársának. Ámulbámul, irigykedik a falusi ember, hogy hej, ha odahaza Kisbölöngéren is olyan gyorsan jutna első segélyhez a szegény cseléd, akinek karját a cséplőgép elkapja. Hány halottal, hány nyomorékkal lenne kevesebb, ha meglenne a gyors első segély. És milyen nagy szükség lenne éppen nálunk a mentő intézményre, ahol olyan nagy az orvoshiány.

A derék budapesti mentő egyesület fűt-fát megmozgat, hogy a vidéken minél több mentő állomást létesítsen. Néhány nagyobb városban az már sikerült is. Pedig igazi nagy szükség éppen a falvakban lenne erre a humánus modern

intézményre s nem keli bizonyítani, hogy ez csak állami támogatással válósítható meg nálunk.

A mentés országos szervezéséről tanulmányt irt dr. Lévai Elemér, akinek fejtegetései alapján szólunk hozzá e kérdéshez.

Ha van a legkisebb faluban is olyan ember, akit betanítanak a hatottkémlelésre vagy pedig olyan ember, akihez a teheneket viszik fájós lábakkal, miért ne lehessen époly értékes egy sérült ember, hogy valaki legyen a községben, aki ő neki is tud segílyt nyújtani.

Az emberi műveltség legalacsonyabb fokán álló falvakban, ahol a lakosság barom módra él, elég lenne, ha minden negyedévben kidobolnák, hogy ha valakit baj ér, azt vigyék át X községbe a mentőhöz, az segít rajta, vagy esetleg hívják el. Ami az intelligensebb községeket illeti, ott válasszák meg a mentőket, az értelmesebb egyénekből esetleg kettőt.

Ezek lennének a tanító, jegyző, kisbíró,

eselle egy értelmes gazda. Nem szabadna megfélekedezni a környéken levő gyárakról, ahol mindig lehetnek értelmesebb hivatalnokok, munkafelügyelők, akiket rendeletileg kellene szorítani arra, hogy baleseteknél haidéktalanul vonuljanak ki; természetesen ez irányban a felszólításokat hivatalos formában a gyártulajdonokhoz kellene intézni.

Szervezethez való tartozásukat ezen alkalmi mentőknek ismerjék el azáltal, hogy adjanak nekik nevet, számot és hivatalos jelleget és legyen az egésznek feje, melynek székhelye Budapest, neve Országos Mentő Tanács, a már meglévő egyesületekkel karöltve szervezze ezeken kebelében és környékén az egyes kirendeltségeket, amelyek nagyobb gyártelepek, tűzoltósággal bíró községek mentő állomásai lennének. Ezeknek neve lenne teszem: „Az X-i mentőegyesület X-i kirendeltsége.”

Végül ezen kirendeltségek utazzák be a szomszédos és környékbeli falvakat

TÁRCA.

A Boboláné fia.

Irtá: **Hatos Tivadar.**

— Az Ózdi Hirlap eredeti tárcája. —

Kis hónapos szobában lakik szomorú egyedüliségben Boboláné, a szerény fizetésű pénzügyi tisztviselő özvegye. Évek óta viseli már az özvegyesség nehéz sorát. Az a kis penzió, ami az állami bőkezűség révén kijár neki, még csak elegendő volna az ő mindennel megalkuvó, igénytelen személyének, ámde van neki egy gyönyörtületes fia, az Árpád, aki a fővárosban iskolázik. Az egyetemre járja. Igen az egyetemet.

Boldog megelégedés ül az özvegy arcára, amint erre gondol. Az ő szép, okos, jó fia, szívének, lelkének egyedüli boldogsága jogot végez.

Sok pénz kell ehhez, az bizonyos. De ő nem ösmer fáradságot, örömet ül szakadatla-

nul a himzörámája mellett és dolgozik lázas sietséggel, hogy mentül többet szállítson a gazdag Gelbnek, akinek olyan gyönyörű szép, nagy üzlete van, igen tisztességesen fizet és máskülönb: is jó szívvvel van hozzá.

Igenis: Urrá teszi a fiát. Nem tudja meg soha, mi a nyomor. Megérdemli ezt a nagy áldozatot, hiszen olyan szorgalmasan tanul. Mindig új könyveket vesz, csak úgy nyeli a tudományt. Ime most is jött tőle levél. Azt írja, hogy sokat, nagyon sokat tanul. Már az éjszakával is meg kell tordania az időt, hogy fejébe vegye azt a rengeteg tudományt, amit az egyetemen beléidiktálnak. De ő nem érez lankadást, szívesen tanul, mert tudja, hogy ezzel örömet okoz drága anyukájának. A vége az a levélnek, hogy pénz kell. Ujból pénz, drága könyvekre.

Boboláné összecsomagolja a sok szép himzést és elmegy Gelb urhoz. Elviszi magával a fia levelét is. Így szokta mindig. Nem bírja el egymaga a rengeteg örömet, hogy a fia irt,

hát megosztja Gelb urral, aki olyan jó szívvvel van hozzá.

Nem is kell, hogy ujságoljon. Gelb ur meglátja a ragyogó arcáról az örömet.

— Hát irt megint a fiu?

— Hogy irt-e? Irt ám, de még milyen szép levelet!

Figyelmesen nézi Gelb ur arcát, mig az a levelet olvassa. Természetesnek tartja, hogy másnak is olyan lesz az öröme, ha az Árpád gyerek irt. Kissé zokon esik neki aztán, hogy Gelb ur röviden csak ennyit mond:

— Mennyi könyv! Hm, hm!

Istenem, hát persze, hogy sok könyv kell az olyan okos fiúnak, mint Árpád, aki még éjszaka is tanul. Nagy sor ám a tudomány, nem tudhat ahhoz Gelb ur, aki sohasem járt az egyetemre.

— Tudom, hogy Árpád csak a legszükségesebbet szerzi be, mondja Boboláné és hogy ezt mondta, olyas elégtétel formát érez, maga sem tudja, miért. Mert hát nem bántotta senk

Sirolin

Emeli az étvágyt és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéketlen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkori „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelre a gyógyszerárakban. — Ára üvegenként 4.— korona.

és állítsák fel az őrsöket, amelyek a fent leírt alkalmi mentőkből álljanak és nevük például: „Az X mentőkirendeltség 4-ik őrsé.”

Legyen az egyesületeknek és kirendeltségeknek pecsétjük, míg az őrsöknek legyen bélyegzőjük.

Legyen egységes ismertető jelvény és feltűnő táblákkal, éjjel színes lámpákkal jelezzék a falvakban: „Első segély.”

A mentők kiképzetése történjék éventént többször, valamennyi egyesületnél egyszerre a környék részére kiküldött orvosok által.

Tegyenek a mentők bizottság előtt vizsgát és kapjanak oklevelet. A kiképzés eredményessége szempontjából képeztesék egy faluból egyszerre 2-5 mentő.

Az őrsök közvetlenül a kirendeltségnek küldenek jelentéseket és azzal érintkeznek. Az egyesületek viszik a kirendeltségek és őrsök ügyeit, közvetlenül azonban csak az előbiekkel érintkeznek.

Az Országos Mentő Tanács vezetné az egyesületekkel karöltve, illetőleg azok önkormányzatát nem bántva, az egész mentés ügyét; elsősorban összeállítaná a szolgálati szabályzatot, megszabná az összpontosítást tömeges baleseteknél.

Az anyagi kérdések megoldására leg-helyesebb lenne egy Országos Mentő-alap szervezése.

Leirni mindezt könnyű volt, átgondolni még könnyebb, a papír türelmes, a fantázia korát éljük, azonban megcselekedni nehezebb lenne.

De egy olyan országban, ahol a mentés ügyének élén olyan ambiciózus or-

ganizátorok, a mentés ügyének olyan energikus védői állának és ahol a társadalom a jó eszméktől oly kevésbé idegenkedik, mint nálunk, ott nemsokára nyomait látjuk olyan intézkedéseknek, amelyek közvetve némileg csökkentik a budapesti sebészklínikán az olyan amputációk számát, amelyek tagok elhanyagolt sebeinek infekciózus állapota miatt váltak szükségessé, vagy a budapesti mentőknél csökkenti azon esetek számát, midőn a pályaudvaroknál a kocsi-fülkéből, mint vérfürdőkből szedik ki az ország távoli vidékein 2 nap előtt összeroncsolt embereket.

Ipari bíraskodás.

Az ipartörvény új tervezete az iparos és alkalmazottja közötti munkaviszonyok birói védelmét is reform tárgyává teszi. A legutóbbi két évtized alatt az iparos és munkás közötti viszonyban lényeges változás állott be, amely birói uedelmének újabb szabályozását teszi elkerülhetetlenné. Erre való tekintettel a külföldi törvényhozások is sokat foglalkoznak ennek a védelemnek reformjával, de kevés törvényhozás van, amely annak oly kimerítő, az egész anyagot felölelő szabályozását tartalmazná, mint az új ipartörvény tervezete.

Az ipari munka ma két irányban igényel védelmet: egyénileg és tömegesen. Ennek az utóbbinak útján a munkásosztály a saját gazdasági helyzetének javítását akarja kivívni. Ez a tömeges védelem azonban ma még csak kialakulóban van, a törvényhozások a munkaadó és munkásosztály közötti nagy küzdelemnek behatása alatt csak most tesznek kísérleteket szabályozása iránt. Az most a kérdés, hogy e kétirányú védelem céljá-

ból minő legyen a bírósági szervezet és eljárás? A kérdés megoldásánál abból kell kiindulnunk, hogy a mai birói védelem, a múlt időkhöz viszonyítva, a tökély igen magas fokán áll, s így az a kérdés, hogy az igazi munka birói védelmére miért van szükség különös bírósági szervezetre és eljárásra? Ennek okai a következők: Az iparos és alkalmazottja közötti munkaviszonyból eredő perben az ipari viszonyoknak oly nagy fokú ismerete szükséges, aminővel a jogász szakbírók rendszeresen nem bírnak. Továbbá ezek az ügyek olyan gyors elbírálást igényelnek, aminőt a rendes bíróságok alig képesek nyújtani. Ez teszi szükségessé, hogy elbírálásuk az ipari osztályból vett bírakra bizassék. Minthogy azonban a munkaadó és munkásosztály közötti nagy gazdasági ellentétből fogva elbírálásuk csupán az előbbinél vagy csupán az utóbbinak köréből vett bírakra nem bizható, mert ez a pártatlanságot nagy mértékben veszélyeztetné, az újabb törvények elbírálásukra oly bíróságot szerveznek, amelyekben ez a két osztály egyenlő képviselőt nyer. Sőt most éppen arra fekteti a fősúlyt hogy ez az egyenlő érdekképviselő az ipari bíróság szervezetében minél tetjesebben legyen biztosítva. Erre törekszik a szervezet is.

A most fennálló iparbiróságaink szervezetében ezek a szempontok még nincsenek teljesen keresztülvive. Ma kétféle ipari bíróságunk van: az elsőfokú iparhatóság és az ipartestületek békéltető bizottságai. Az iparos és munkásosztály csak az utóbbiakban nyer képviselőt. Ezek a bíróságok, de különösen a kezdetleges eljárás, amely szerint az ügyeket elintézik, már nem kielégítő, ennél fogva a tervezet az ipari bíróságokat egészen új alapon szervezi. E szerint minden törvényszék mellett és ezenfelül belátás szerint nagyobb forgalmú járás-

az ő fiát és Gelb ur igazat mondott, hogy nagyon sok könyv szükséges. De az anya szíve mindig veszedelmet lát és sikra száll a láthatatlan veszély ellen. Meg aztán Gelb ur sem olyan ma, mint máskor. Azelőtt dicsérgette a szép, gömbölyű írást, meg kiderült az arca, mikor a szorgalmasságáról irt az Árpád. És most? Most csak röviden annyit mond:

— Mennyi könyv! Hm, hm!

Bizonyára rossz kedve van Gelb urnak, biztatgatja magát Boboláné. És menni készül.

— Ne menjen még — szolt oda Gelb ur, akinek időközben valami foglalatossága akadt.

Boboláné tehát várt, amíg Gelb ur elkészült. Addig a fővárosba terelte a gondolatját. Menyire szeretné meglepni a fiát. Nem szólna, nem írna semmit, egyszerre csak ott teremne. Nagyobb örömet nem is okozhatna a fiának, olyan áldott jó fiu. Hiszen már összekuporgatott valamennyit. Ha jól megolvassná talán ki is futná a költség. De nem meri megkockáztatni, mert hátha megint könyvek kellene. Aztán Gelb ur, aki pedig olyan higgadtan, okosan tud beszélni, ő is lebeszéli róla mindig. Megviseli az olyan hosszú ut a gyöngeservezetű asszonyépet, meg aztán sok költség kell oda, bizony vétek volna a keserves éjszakázás árán összegyűjtött pénzcsekét egyszerre elpocsékolni. Mert ne adja isten — valami betegség vagy más eféle is kerülhet. Egyszóval a szegény ember ne ugráljon. Majd

jön a vakáció, amikor hazakerül az Árpád gyerek s meglesz a nagy öröm. Igen, igaz van Gelb urnak. Olyan okosan mondja, hogy nem lehet ellentmondani. Pedig mégis, ha csak egyszer megtehetné . . .

— Hát itt vagyok — riasztja meg az álmódót Gelb ur. Csak azt akartam mondani, hogy jól tenné Boboláné, ha meglátogatná a fiát.

Az asszony tágranyilt szemekkel bámulja Gelbet. Nem tudja bizonyosan, jól hallott-e? Ő beszél így, aki mindig ellenkezett. És miért mondja így?

Megrohanták a gondolatok és nem tudott kiokosodni. Csak a zavara növekedett.

— De hát a költség . . . a betegség . . . meg eféle . . . motyogta szepegeve és rámeredt Gelb urra olyan formán, mintha most látná életében először.

— Ne tartson semmitől. Én tudom, hogy mit beszélek. Kaptam egy nagy rendelést. Finom, szép munka és sok. Meg nagyon jól fizet. Maga kapja ezt a munkát Boboláné. Nem sietős, ráér vele, de azért itt van egy kis előleg, amivel felutazhat a fiához.

Boboláné még mindig nem érti. Zavaros tekintettel bámulja Gelbet, akit még sohasem látott ilyen tréfásnak. Csak mikor amaz gyöngéd erőszakkal nyomja tenyerébe a pénzt, akkor nyer szabad folyást a bensejében kavargó indulat. Ha Gelb ur el nem kapja a kezét, csókokkal halmozna el. Hogy az ő édes egyet-

len fiát meglepheti, láthatja. Most már csak ez tartja fogva az eszét. Izgatott sietséggel kapkodja össze a holmiját és fut haza csomagolni.

A vonat megérkezett. Boboláné gyámoltalanul forgalódik a pályaudvarban. Azt hitte, a szíve majd odavezeti a fiához, most meg azt sem tudja merre induljon. Az a nagy láрма, zaj is úgy kábitja. Nagy megerőltetésébe kerül, míg letudja küzdeni féltékenységét és megszólít valakit utbaigazításért.

Aztán neki indul mohó sietséggel. Erősen sötétedik és ő azt sem tudja, közel van-e, messze van-e a céltól? Most már mégis valamivel több bátorsága van és meg-megkérdi, jó helyen jár-e?

Igen jó helyen jár. Már célnál is van. A harmadik emeleten lakik az ő fia. Neki iramodik fiatalos hévvel a kanyargó lépcsőknek s mire felér a harmadik emeletre, elfullad a lélekzete s szédülten kell megkapaszkodnia. A szemben lévő ajtón hófehér névjegy villog eléje. Az vonzza varázserővel a tekintetét, elfeledteti vele a rettentő fáradságot. Odatipeg közel és olvassa:

B o b o l a Á r p á d
egy. hallgató.

Tehát mégis jó helyen jár. A szíve úgy ver az örömteljes izgalomtól, hogy idő kell míg lecsillapodik. Vajjon itthon van-e? És mit csinál? Megjött rá mindjárt a válasz. Vidám hangok, pohárcsengés hat Boboláné füléhez. Ijedten

biróságok mellett is, lesznek ipari bíróságok. Ezek a bíróságok a törvényszék, illetve a járásbíró egyik bírójának elnöke alatt két iparos és két munkásból álló tanácsban fognak eljárni. Fölöttük másod és utolsó fokon a törvényszék, minden laikus elem kizárásával, fogja a joghatóságot gyakorolni.

Az alapgondolat, s melyen ez a szabályozás nyugszik, hogy t. i. az ipari bíróság vezetése szak-jogász kezébe legyen letéve, kétségtelenül tökéletesebb bírósági szervezet nem fogja kielégíteni az ipari bíráskodás legelemibb követelményeit: az olcsóságot és gyorsaságot. Ennek elérésére különösen arra lesz szükség, hogy az ipari bíróság tagjainak számát lecsökkentjük és sokkal jobb ipari bíróságot szerezzünk, mint amennyit a tervezet hoz kilátásba. Sőt arra is kell módot nyújtani, hogy bizonyos esetekben az ipari bíróság vezetője a pert elbírássa.

Az ipari munka egyéni bírói jogvédelmét nagy mértékben befolyásolják a munkásmozgalmak. A munkásosztály már nem fektet nagy súlyt arra, hogy a munkás megkapja azt, a mi őt az izoláltan kötött szerződése alapján a munkaadóval szemben megilleti. A mi az ő lelki világát betölti, ez az, hogy a munkásosztály minden tagjának gazdasági helyzete minél kedvezőbbé váljék. Ez pedig csak törvényes fellépéssel érhető el, amelynek legerősebb megnyilatkozása a sztrájk. Ez a tömeges fellépés előidézte az ellenhatást a munkaadók szervezkedését, amelynek szintén igen erős megnyilatkozása a munkások kizárása. Ezek a jelenségek, az egyik épp úgy mint a másik, gazdaságilag rendkívül károsak, amelyek megelőzése, illetve elhárítása a

kapja fel a fejét. Talán mégis tévedett. Ujból elolvassa a névjegyet. Tisztán és olvashatóan áll ott a Bobola Árpád neve.

Nem, nem tévedett. Révedezve áll, mintha gyökeret vertek volna a lábai. Lehetséges volna? Az ő szelidlelkű, jó diákfia mulatozik? Tévedés lesz a dologban. Hiszen azt írta, hogy egy kis sétára sem jut ideje, meg aztán annyi pénze sem jut, hogy egyszer-mászor a kávéházba járjon. Igen, bizonyára tévedés lesz, akárhogy, de tévedés...

— Éljen Árpád, a kedves házigazda! cáfolják meg odabenn a szegény asszony jóakaratu föltevését, amellyel önmagát akarja megnyugtattani. Aztán csengnek a poharak újból.

Boboláné a szívéhez szorítja a kezét. Eszébe jut a Gelb ur szokatlan, furcsa beszéde. Szeretne berohanni, de mintha valami láthatatlan erő egy helybe szögezte volna. Egyszerre beszélőkik a vér elfehéredett arcába. A fia hangját hallja. Elfelejt egyszeribe minden keserűséget, az öröm, a végnélküli anyai szeretet kerekedik felül. Hiszen az Árpád fiú beszél. Visszafojtott lélegzettel lesi a szót.

— Köszönöm barátaim! — mondja Bobola Árpád s csapongó jókedv vibrál a hangjában — köszönöm az ünneplést, de hát ne engem, hanem az én édes jó anyámat éltessétek, mert hiszen ő küldi a sok pénzt — könyvekre. Harsány kacagásba ful benn a szó és hevesen verődnek össze a poharak, de Boboláné ezt már nem is hallja. Mint a kasszával suhintott buza, úgy bukik szótlanul az ajtóküszöbre.

legfontosabb törvényhozási feladatok közé tartozik.

A jelenlegi jog e részben alig nyújt valamit, ellenben a tervezet ezen bajok ellen igen kimerítő szabályozást tartalmaz. Idevonatkozó rendelkezései, valamenynyit közt a legfontosabbak, róluk azonban határozott véleményt mondani ma még alig lehet. A tervezett sztrájkok és munkáskizárások esetében a bírói eljárás vezetését, az iparbíró elnökének kezébe teszi le, a ki elnöke, annak a felerészben munkaadókból, fele részben pedig munkásokból álló tanácsnak, amely hivatva van itélni a sztrájk, illetve kizárás kérdésében. Ennek a bíróságnak az ítélete azonban a felekre nézve nem kötelező, hatálya attól függ, hogy az érdekelt felek elfogadják. Ezen bíróság helyett különben a felek választott bíróságban is megállapodhatnak. Bizonyos közérdekű vállalatoknál kitört sztrájk és munkáskizárás esetében egy az illető táblai elnök vezetése alatt megalakult vegyes bíróság gyakorolná a bíráskodást, amelynek az ítélete a felekre már kötelező is lenne. Végül pedig általános munkaszerződésekből — kollektív szerződések — eredő perekben a tervezet az egyéni perekben ítéző ipari bíróságot ruházza fel a joghatósággal.

A tömeges bírói jogvédelemnek ez a szervezete egészbenve helyes, sikere azonban attól függ, vajon a magánjogi alap, amelyre támaszkodik, beválik-e, s a melyről, mint fentebb érintve lett, ma még nem lehet határozott íléletet mondani, annyi azonban mégis kétségtelen, hogy a terv ennek az anyagnak szabályozásában igen nagy mérsékletet és körültekintést tanusít, minden érdekléssel számol, s így minden esetre alkalmas arra, hogy a törvényhozási szabályozás alapjául szolgáljon.

H I R E K.

Bérmálás. Sipeki Balás Lajos rozsnyói megyés püspök Szentsimonban a bérmálást f. hó 18-án végezte.

Meghívó. A miskolci Kereskedelmi és Iparkamarára f. é. június hó 22-én, kedden d. u. 3 órakor, saját helyiségében teljes ülést tart, melyre a t. kamarai tag urakat meghívja. Radványi István elnök. Napirend: I. Elnöki előterjesztések. II. Titkári jelentés az ügyforgalomról. III. 1113/909. sz. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur leírata a tengeri magánjogról szóló törvényjavaslat előadói tervezete tárgyában. IV. 453/909. sz. Határozathozatal az iparosifjak részére kiírt utazási ösztöndíjról. V. 763/909. sz. Állami munkásjutalmak ügyében határozat. VI. 1040/909. sz. A katonai fogyasztási raktárak versenye. VII. 901/909. sz. Gyöngyös város határozata az asztalos műhelyek és butorraktárak tűzrendőri biztonsága ügyében. VIII. 946/909. sz. Klenóc község vásár iránti kérelme. IX. 1031/909. sz. Pelsőci vásár áthelyezése. X. 1106/909. sz. Putnok piaci helypénzdíjszabása. XI. 1135/909. sz. Füzesabony hetivásárain idegen iparosok megjelenése. XII. 967., 976., 1114., 1115/909. sz. Segély iránti kérelmek. XIII. Esetleges indítványok.

Lopás. A városi tolvajok királynője özv. Koncz Istvánné sajóvárkonyi lakos társaival a júniusi ózdi vásárra ellátogattak azonban alig kezdték meg működésüket szemes csendőrmesterünk az első lopásnál rajta csípte s megfosztotta a további élvezetektől. Feljelentette őket kik teljes megnyugvással vették tudomásul mondván az a 2-3 nap hamar elmúlik s jöhet ismét a lopások egész halmaza.

Érdekes levél. Az ózdi községi előjáróság-hoz a tuzlai cs. és kir. helyőrségi bíróság Menyhárt István ózdi illetőségű szökött katona nyomozása tárgyában egy német szövegű átiratot intézett. Gondolván azonban, hogy az előjáróság nem tud Német nyelven beszélni azt egész terjedelmében magyarra lefordítva az átirat másik oldalára leíratta. A magyar szöveg szövegszerű a következő: 151 ikt. szám. Gulyás Menyhárt bírósági nyomozások. A kir. főszolgabírói hivatalnak. Eger-Borsodon. De Tuzla 1909 május hó 21-én. A háttán ottani járásban 1885 évben született ugyan oda illetőségű Menyhárt István, evang.-református nőltegyári munkás 1905 évben önként besoroztatott és ez időben a 60 sz. gy. e. 8 századjában szolgáló gyalogos f. évi május hó 8-án úgy vélhető Gulyás György gyalogos társaságában betöréslépés elkövetése után Zvomükban levő alosztályától Szerbiába szökött és most már mint szökevény körözve lesz. Hivatalos tisztelettel megkerestetik az a felül folyamatban levő bíróságilag fölvedéke céljából nevezettnek hozzártározóknál és egyéb célszerű módon az iránt nyomoztatni sziveskedni, hogy és mely körülmények egy szökési szándékhoz fenforognak úgy szintén miróla illetve cselekedete fölött megszökése után hozzátartozóinak ismerete. E nyomoztatások eredménye egy erkölcsi és vagyoni bizonyítvány csatlakozása mellett fenti bíróságnak tudtul adni sziveskedjék.

Magánlaksértés. Lestál István vasvári lakos Dankó Mátyás ugyanottani lakos lakásába erőszakkal fenyegetőzve behatolt s ott Dankót kétszer arcúl ütötte s azután feleségét is ököllel össze verte úgy hogy az testi sértést szenvedett. Feljelentették, bizonyára keserves lesz neki a verekedés vége.

Meddig maradhat ki a férj? Erre a kérdésre kellett megfelelnie John P. Grutehfielnek, a Virginiában levő Richmond város egyik bírájának Shelvin Katariene asszony bepanaszolta a törvényszéken az urát az éjszakai kimaradásokért és arra kérte a bírót, utasítsa a mulatozó férjet arra, hogy este legkésőbb tíz órakor odahaza legyen. A bíró szertartásosan összeráncolta homlokát, pár percig gondolkodott, majd szemébe nézett a panaszos asszonynak s aztán nagy csodálkozásra kihirdette a következő határozatot: Nekünk, nős férfiahnak ahogy én tudom, nincsen valami nagy szabadságunk. De azért önnek, asszonyom nem áll jogában az, hogy az urát mindig csak otthon tartsa. Önnek ellenkezőleg gondoskodni kell arról, hogy a férje üdülhessen. Tudom, hogy ön a felesége, de azt nem helyeselhetem, hogy ne adjon neki kellő kimenőt. A férjének majdnem ugyanannyi a joga, mint önnek és ezt respektálni kell. Abban egyetértek kegyeddel, hogy az egész éjszakát nem szabad a férjének az otthonán kívül tölteni, de azt meg kell engedni neki, hogy nyugodtan dohányozhasson és nyugodtan diplomázhasson. Ésért mindjárt alkonyatkor nem szükséges őt hazakívánni. És egyáltalán egy asszonynak sincs joga ahhoz a követeléshez, hogy a férje tizenegyedfél óra előtt odahaza legyen.

CSARNOK

Naszreddin Hodsa tréfái.

Gyűjtötte és fordította: Kunos Ignác

A mezőn sétált egyszer a Hodsa és néhány lovast pillantott meg, akik egyenesen feléje tartottak. Hirtelen lekapja magáról a ruhált és a közeli temetőnek egyik sírja mellé buvik. A lovasok megpillantják és kérdik tőle, hogy mit keres ezen a helyen. A megszeppent Hodsa azt feleli rá: „Halott vagyok, kijöttem a sírromból, hogy egyet sétáljak“.

* *

A Hodsa azt mondta egyszer egy gyülekezésben: „Hálát adjatok, oh földik, a nagy Allahnak, hogy szárnyat nem adott a tevének. Ha szárnyasnak teremtette volna, házatokra szállott volna és rátok szakasztotta volna.“

Egy folyó partján üldögélt egyszer a Hodsa. Tíz világtalan ember jött arra felé és megalkudnak a Hodsával, hogy egy egy pulért átviszi őket a vizen. Amint átkelőben van velük, egyet elragad belőlük a víz és odafuflasztja. A vakok erre nagy siránkozást, jajveszékeltést csapnak, amire a Hodsa így szól: „Miért siránkoztok annyira, egy pulélat kevesebbet fogtok fizetni.“

**

A turbánját akarja egyszer a Hodsa megkötni, de nem találja a végét sehogysem. Elfogy a türelme és fogja, elviszi a vásárba, hogy tudjon rajta. Amint meg akarja tőle egy ember venni, odasugja neki a Hodsa: „Valahogy meg ne vedd ezt a turbánt, nem találod meg a végét.“

**

Egy asszony jön egyszer a Hodsához, odaad neki egy levelet és kéri, hogy olvassa el. A Hodsa nem igen tudott olvasni, de minthogy szégyenlette bevallani, veszi a levelet és olvassa, hogy „nagyságos, méltóságos uram“ és úgy tovább; amint egyik jobarát a másiknak írni szokott. Az asszony odaszól neki, hogy nem egy jó emberétől való levél ez, hanem a háziura küldi neki. „Mért nem mondtad előbb, — felelt a Hodsa — akkor másképp olvastam volna.“

**

A Hodsával találkozik egyszer egy ember a bazárban. „Hanyadika van ma, harmadika, vagy negyedike? Kérdezi az ember. Nem tudom, hónapokkal nem kereskedem“, válaszolt a Hodsa.

**

Kilenc tojást vesz egyszer a Hodsa egy akcsáért és ugyanannyi pénzért tizet ad el. Kérdik tőle, hogy miért vesz kilencet és árul tizet. „Csak azért, feleli a Hodsa, hogy lássák a barátaim, hogy foglallatoskodom valamivel.“

**

Egy városba jut el egyszer a Hodsa, ahol mindenkit evés-ivásban talál. A Hodsát is kínálgatják, ételt adnak neki, holott szűken voltak ebben az esztendőben. Jó lakik a Hodsa és mondja igen nagy lehet itt az olcsóság. Megbolondultál Hodsa, mondják neki? Bajrám ünnep van ma, otthon sütnek-főznek, idehozzák, azért olyan sok az étel. Be jó volna, ha mindennap Bajrám volna, mondja a Hodsa.

**

Egy báránya volt a Hodsának, vigyázott rá, mint a szemefényére. A barátjai meglátogatják egyszer és azt mondják neki, hogy hónap lesz

a végítélet, vágják le a báránycát és egyék meg. A Hodsa hiszi, de megint jó egy ismerőse, az is azt mondja. Most már valóban hiszi a dolgot, fogja a báránycát s levágja, aztán kiviszi a mezőre, tüzet raknak és kezdik a husát pörköltetni. Eközben levetik az emberek a ruháikat, rábizzák a Hodsára és sétálni mennek. A Hodsa veszi a ruhadarabokat és bedobálja a tűzbe. Mikorára megéheztek, visszakerültek a sétálók és látják, hogy hamuvá vált a ruhájok. Ki cselekedte ezt? Kérdik a

Hodsától. „Ugy is itt az ítélet napja nyugtatja meg őket a Hodsa nem lesz többé ruhára szükségetek.“

**

Egy ember jön a Hodsához és kölcsön kéri a szamarát. „Nincs itthon“, mondja a Hodsa, de máris ordítóz bent a szamar. „Azt mondd hogy nincs, pedig hallod, hogy ordít, mondja a kölcsönkérő.“ „Együgyű ember“ szól a Hodsa a szamarának hiszel, ilyen ősz szakálú embernek meg, mint én, nem?

1909 május hó 1-től

! Nincs többé drága cipő!

Tulhalmozott raktáram meg kisebbitése céljából olyan kedvezményes árak mellett árusítom el cipőimet amilyen még eddig nem volt és nagyon kérem az összes vevő közönséget (feltéve, ha cipőt visel) sziveskedjék kitűnő minőségű cipőimet meg tekinteni.

Tejjes tisztelettel

MIKOLA BÉLA

Ózd.

Árak a következők:

Női cipők:

1 p. sev. fűzős egész	9 K.	1 p. l-ső rendű box fűz. egész	10 K
1 „ „ gombos „	9:50 „	1 „ „ „ „ gombos „	10:50 „
1 „ box fűzős l-ső rendű	10 „	1 „ „ „ „ sev. fűzős „	11 „
1 „ „ gombos „	10:50 „	1 „ „ „ „ „ gombos „	11:50 „
1 „ sev. fűzős fél	7 „	1 „ „ „ „ „ barna gombos „	13:50 „
1 „ „ gombos „	7:50 „	1 „ „ „ „ „ amerikai box „	15 „

Férfi cipők

(tekintve az olcsó árakat, azok csakis készpénz fizetés mellett értendők.)

10-6

Hazai iparcikkek!

Szolid és pontos kiszolgálás!

Megtekintésre ajánlom mindenkinek, mielőtt máshová fordulna, minden stílusú butorral gazdagon felszerelt raktáramat. Tartok fa-, vas-, réz- és kárpított butort jó minőségben és olcsó áron. Kárpitos műhelyemben készülnek mindenféle e szakba vágó munkák, szalon- és angol garnitúrák. Nagy készletem van továbbá mindennemű legjobb szerkezetű varrógépekből, szobamangorlókából, koporsókból és egyéb temetkezési cikkekből. — Épületfa, tűzifa, tégl. kő, cserép, cement és egyéb építkezési anyagok

— Eladásnál hitelt nyújtok igen előnyös részletfizetésre. —

Az ANKER élet- és járadék biztosító társaság főügynöksége.

Weiner József Ozd, az állomás mellett.

Ékszer és óra-javítások pontosan eszközöltetnek 1 évi jótállás mellett.

Törvénytiszteleg bejegyzett
ÓRÁS ÉS ÉKSZERÉSZ CÉG ÓZDON

a volt szövetkezeti helyiségben
Nagy raktár mindenféle ékszerekből, arany, ezüst és china-ezüst árúkból, valódi schweici-, arany-, nickel- és acél gavallér-órákból, ingaórákból, menyasszonyi- és nászajándékokból a lehető legjutányosabb árak és jótállás mellett

Egy ébresztő óra 2 kor. 80 fillértől feljebb.
Egy nickel Roskopp-patent óra 5 korona.
Továbbá: GRAMMOFONOK és LEMEZEK, egy nagy, 27 cm. átmérőjű kitűnő, legújabb főlveteli mindkét oldalán bejátszott lemez 4 korona,
Tisztelettel
GUTTMANN S. OZD.

Pontos és lelkiismeretes kiszolgálási

Versenyképes a fővárosi ékszerkereskedőkkel is.

LÁTSZEREKBŐL NAGY RAKTÁR!

Fényképezéshez

szükséges

összes kellékek és fény-

képező gépek

elsőrendű minőségben

kaphatók

LÖVY JÓZSEF FIA

(LÁSZLO ADOLF)

könyv- és papirkereskedésében

MISKOLCZ.